

לדעתי יש לבצע את הנסיון עם ארה"ב רק באחת משלש דרכים:

◀ קבלת חומר שאינו נופל מהחומר הישראלי וחינם, למטרת הנסיון ויצירת בסיס השוואה.

◀ רכישת חומר גנטי העולה על החומר הישראלי והזרעת מצטיינות בלבד, פעולה שתתרום לקידום הגנטי ותאפשר בסיס משותף עם ארה"ב, אמנם לא בדיוק לפי המודל של Interbull. פחות פרים ישתתפו ויש להזריע אוכלוסיה נבחרת בישראל. שיטות מבחני הפרים הנהוגות כיום מתקנות את העובדה, שהזרעו פרות נבחרות זה בדיוק מה שנעשה בכל ארצות אירופה, ארה"ב וקנדה ביצירת בסיס המרה ואין אנו חייבים להיות יותר חסידים אפילו מהשבדים. פיליפסון, מציע המודל, לא הצליח להעמיד מודל זה אפילו בשבדיה, מהסיבה הפשוטה שזה עולה כסף רב.

◀ למצוא חסות כספית חיצונית לניסוי זה ובכל מקרה לא לייבא חומר גנטי הנופל מהישראלי שבשימוש. הזרמה תשולם ברובה על ידי נותן החסות ואנו נבצע את העבודה בישראל ונכסה הוצאות התפעול. פעולה זו לא תגרום כל נזק לעדר הישראלי, אך גם לא תהיה בעלת תרומה גנטית מלבד אולי, האינפורמציה של יצירת בסיס השוואה מדויק יותר מהמצוי היום.

כאמור, בכדי לבצע את הנסיון המוצע צריך כ-8,000 מנות זרמה במטרה לקבל 1,200 בנות חולבות מ-20 פרים בהזרעת עגלות בלבד. לדעתי, במחיר ממוצע של 7-9 דולר למנה (70,000:8,000) בארה"ב לא ניתן לקבל חומר גנטי המתקרב לפרים הישראליים שכיום בשימוש רגיל במיכלי המזריעים. מסקנה זו מבוססת על החומר שהוצג בישיבה על ידי יהודה ואפרים בטענה, שאין לנו כיום מה להביא מארה"ב לפי נתוני ההמרה הקיימים כיום. אינני יכול להיות שותף להחלטה להוציא סכום כספי כה גדול מבלי שתהיה כל תרומה גנטית ישירה, מלבד יצירת בסיס השוואה עם ארה"ב, שלדעתי ניתן לקבלו גם בדרכים הרבה יותר זולות או כפועל יוצא של ייבוא חומר גנטי למטרות קידום גנטי.

לסיכום

אני רואה חשיבות רבה ביצירת בסיסים גנטיים עם הארצות המובילות בענף ויש לחזור על יצירת בסיסים אלה כל כמה שנים. יצירת בסיסים אלה חייבת להיות פעולה נלווית לייבוא חומר גנטי לקידום ושיפור של תכונות, שאנו מבקשים לשפרן בעדר הישראלי, כמו החלבון.

אינדקס הטיפוח של הגזע הש/ל באיטליה

מתומצת מתוך Bianco-Nero International IX/91

ביטוי גם בהרגלי תזונה/מטבח ייחודיים לכל אזור. כך שאין פלא, שאנו מוצאים מבחר כה גדול של גבינות שונות, הנבדלות זו מזו בסוגי החלב (פרה, כבשים, עזים, תאואים) ובתהליכי הייצור המקובלים לגבי כל אחת. לפי כך ומתוך שאיפה ברורה למצות את הפוטנציאל הגנטי של הבקר הש/ל, גם ANAFI

ייצור החלב באיטליה כולה מגיע לכדי 10 מיליון טונות בשנה (שהם 10 מיליארד ליטר!) – מהם רק 30% נצרכים כחלב כולל תוצרת ניגרת שונה, בעוד 70% מיועדים לתעשיית הגבינות, כאשר מחציתן הן גבינות טיפוסיות לפי האזורים. הרקע התרבותי השונה של האוכלוסיות באזורי איטליה השונים מוצא את

הגנטית, בהתאמה. אגב, את הערכים היחסיים שבטבלה חישבו לפי עלות האנרגיה לייצור ק"ג אחד של חלב (חסר-שומן, חסר-חלבון), ק"ג של שומן וק"ג של חלבון. לחלב בנושא (Carrier) ניתן ערך שלילי, משום שכל ההוצאות הן יחסיות לנפח, בעוד שלשומן ולחלבון ניתנו ערכים חיוביים, יען כי הם קובעים את כמות הייצור של גבינה וחמאה.

לפני כשנה נערכה בחינה לגבי ערכם היחסי של שומן:חלבון בכמה מסוגי הגבינות העיקריים באיטליה. בחינה זאת גילתה שיעור של קרוב ל-1:4 לטובת החלבון. יש לקחת בחשבון את שוק החלב המיוחד באיטליה הפונה בעיקר לתעשיית הגבינות. צריכת הגבינות באיטליה היא מן הגבוהות באירופה – 17.3 ק"ג/לנפש בשנה, בעוד צריכת החלב נמוכה יחסית, רק 80 ק"ג/נפש בשנה. אם נכפיל נתונים אלה במספר התושבים במדינה זו, כששים מיליון אוהבי מזון משובח, נבין שרק 60% מן התצרוכת מסופקת על ידי היצרנים המקומיים בעוד 40% מיובאים מיתר ארצות הקהילה האירופית. היות והסכמי השוק המשותף כבר קבעו לכל ארץ את מכסת הייצור שלה, גם של חלב אך גם של מוצרים אחרים, אפשר להבין את התסכול של מגדלי הבקר האיטלקיים ומאמציהם להיטיב את הרכב החלב שהם מייצרים כדי לא לפגור אחר מעט הסיכויים ששוק החלב העתידי עשוי להציע.

– התאחדות מגדלי הבקר הפריזי (ש/ל) באיטליה – חשבה כבר לפני מספר שנים על הצורך להתאים את אינדקס הטיפוח לתנאי השוק, למעשה. החל משנת 1988 הופעל אינדקס טיפוח חדש, במטרה להגדיל ולהאיץ את ההתקדמות הגנטית שתענה על הציוויים הכלכליים של טיפוח הגזע. התחשבו אך ורק בתכונות ייצור, משום אי-הוודאות לגבי הערכים הכלכליים שאפשר ליחס לתכונות גופניות.

אכן, בזמנו אי-אפשר היה להשתמש במחירי החלב כבסיס לאינדקס טיפוח, מפני שבטווח הרחוק הם היו מענישים עבור תכולת השומן והחלבון. המטרה היתה, לעבור באופן הדרגתי מן הדגש על ייצור חלב לדגש על ייצור חלבון – וזאת על מנת לייצר חלב המתאים יותר לייצור גבינות.

ILQ (Quality Milk Index, Indice Latte Qualità) הוא אינדקס המתחשב באיכות החלב מבחינת תכולתו ברכיבים בעלי ערך כלכלי מובהק. בתחילה קבעו אינדקס אשר התעלם לגמרי מן החלב כנוזל, ולעומת זאת נתן לרכיב החלבון משקל כפול מזה של השומן. החל מחודש ינואר 1991 עברו לאינדקס ILQ המתחשב במיוחד בייצור גבינות, באשר הוא קונס את הנוזלים (הנפח) ומעניק לחלבון ערך פי עשרה מזה של השומן. בטבלה מובאים הערכים היחסיים של הרכיבים באינדקסים, וכן חיזוי ההתקדמות

חיזוי ההתקדמות הגנטית לפי שני האינדקסים ILQ

אינדקס	משקל יחסי			חיזוי התקדמות גנטית		
	חלב	שומן	חלבון	חלב	שומן	חלבון
	ק"ג	שומן %	חלבון %	ק"ג	שומן %	חלבון %
ILQ עד 1990	0	1	2	37	0.07	0.13
ILQ מינואר 1991	-0.4	0.1	1.0	33	0.11	0.23
				ק"ג	ק"ג	ק"ג

